

Debreceni Ítéltábla

Bf.III.686/2010/23. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2011. évi május hó 10. napján tartott nyilvános ülésen meghozta és 2011. évi május hó 20. napján kihirdette a következő

végzést:

Az előre kitervelten, aljas indokból, különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntette miatt I.rendű vádlott és társai ellen indított büntető ügyben a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2010. évi július hó 7. napján kihirdetett 7.Fk.406/2009/164. számú ítéletét helybenhagyja.

I.rendű, II.rendű, III.rendű, V.rendű és VI.rendű vádlottak által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig, IV.rendű vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől 2010. október 4. napjáig előzetes letartóztatásban töltött időt is beszámítja a szabadságvesztés tartamába.

A fellebbezési eljárásban felmerült 97 500 (kilencvenhétezer-ötszáz) Ft bűnügyi költségből I.rendű és II.rendű vádlottakat külön-külön 18 750 (tizennyolcezer-hétszázötven) Ft, III.rendű, IV.rendű, V.rendű és VI.rendű vádlottakat külön-külön 15 000 (tizenötezer) Ft terheli.

III.rendű vádlott neve 2010. július 14. napjától ...-ra változott.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a tényállás téves megállapítása, téves jogi minősítés miatt, valamennyi vádlott terhére súlyosításért, II.rendű és V.rendű vádlottak felmentése tekintetében pedig megalapozatlanság okán fellebbezett.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség az ügyész fellebbezését a tényállás és a részfelmentő ítéleti rendelkezés ténybeli indokolásának a helyesbítése, a jogi minősítés módosítása, és valamennyi vádlott büntetésének a súlyosítása tekintetében tartotta fenn, indítványozta a történeti tényállásnak az iratok tartalma alapján való pontosítását, helyesbítését, az ölési cselekményben 1.sz.tanú részvétele megállapításának mellőzését.

II.rendű és V.rendű vádlottakat érintő részfelmentő rendelkezés ténybeli indokolásának helyesbítésével az elsőfokú ítéletnek a Be. 372. § (1) bekezdése alapján történő megváltoztatására, VI.rendű vádlott bűnsegédként elkövetett emberölés büntettként minősített cselekményének a Btk. 166. § (2) bekezdés a/ pontja szerint büntetendő előre kitervelten elkövetett emberölés büntettként való minősítésére, valamint I.rendű, II.rendű, III.rendű, IV.rendű, V.rendű és VI.rendű vádlottakkal szemben a kiszabott szabadságvesztés büntetések mértékének felemelésére tett indítványt.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen I.rendű, II.rendű, V.rendű és VI.rendű vádlottak az irány megjelölése nélkül, míg III.rendű vádlott enyhítésért, IV.rendű vádlott felmentésért, I. és II. r. vádlottak védői elsősorban felmentésért, másodsorban enyhítésért, III. r. vádlott védője enyhítésért, IV. r. vádlott védője felmentésért, V. r. vádlott védője téves jogi minősítés miatt enyhítés végett, míg VI. r. vádlott védője részbeni téves tényállás megállapítása, téves jogi minősítés miatt enyhítésért jelentettek be fellebbezést.

A másodfokú nyilvános ülésen a fellebbezésüket I.rendű vádlott és a védője felmentés, II.rendű vádlott és a védője az ítélet hatályon kívül helyezése, a védő ezen túl felmentés, illetve enyhítés, III.rendű vádlott és a védője enyhítés, IV.rendű vádlott és a védője az ítélet hatályon kívül helyezése, míg V.rendű és VI.rendű vádlottak, valamint a védők a cselekmény bűnpártolás büntettként való minősítése és a büntetés enyhítése végett tartották fenn.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - a Be. 361. §-ában írt nyilvános ülés keretében - az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírált a Be. 348. §-ának (1) bekezdése értelmében.

A másodfokú bíróság elsődlegesen azt rögzíti, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítása során törekedett a tényállás alapos, hiánytalan, a valóságnak megfelelő tisztázására, s IV.rendű vádlott tekintetében a vádon túl nem terjeszkedett. Nagyon körültekintően, megalapozottan és helyes indokokkal állapította meg 1.sz. tanú ügyben elfoglalt szerepét, s alapos azon végkövetkeztetése is, hogy „ő nem tanúja, hanem résztvevője volt az eseményeknek” (ítélet 138. oldal 2. bekezdés), illetve, hogy „egyértelműen szerepe volt a sértett eltemetésében, illetve a bűncselekmény nyomainak eltüntetésében” (ítélet 140. oldal 3. bekezdés). Amikor azonban az elsőfokú bíróság e tanú cselekvőségét a tanú nevével, sőt egy esetben lakcímének megjelölésével a tényállásban feltüntette, a vádon túlterjeszkedett, hiszen Virág Ferenc az ügyben megvádolva nem volt, s a nevéhez köthető - így beazonosítható - cselekedetei egyértelműen a büntetőjogi felelősségre vonásának a megalapozására alkalmasak. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság 1.sz.tanú megnevezését és e tanú lakcímének a megjelölését a tényállásból mellözi.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a felülbírálata során a másodfokú bíróság megállapította még, hogy az elsőfokú bíróság tényállása kis részben hiányos [Be. 351. § (2) bekezdés b/ pont], illetve az elsőfokú bíróság a tényekből további tényre helytelenül következtetett [Be. 351. § (2) bekezdés d/ pont], ezért a másodfokú bíróság - az iratok tartalma alapján - a tényállást kiegészíti, valamint a helyes ténybeli következtetést rögzíti a következők szerint:

- II.rendű és III.rendű vádlottak 2010. július 14-én házasságot kötöttek, s ezen időponttól III. r. vádlott neve
- IV.rendű vádlott vonatkozásában a ...-i Városi Bíróság ... számú ítéletét a ... Megyei Bíróság ... számú határozata ... napján jogerőre emelte azzal, hogy a ...-i Városi Bíróság ... számú ügyében engedélyezett feltételes szabadságot megszüntette. Ezen büntetéseit IV.rendű vádlott 2010. október 5. napjától tölti.
- II.rendű vádlott megérkezését megelőzően a sértettet mind I.rendű, mind III.rendű vádlott bántalmazta, azonban azt, hogy melyik vádlott a sértett melyik sérülését okozta, kétséget kizáróan megállapítani nem lehetett.
- II.rendű, V.rendű vádlottak és a meg nem nevezett személy III.rendű vádlott telefonüzenetét megkapva mentek át a sértett udvarára (ítélet 18. oldal utolsó bekezdés).
- a sértett a sérüléseit I.rendű, II.rendű és III.rendű vádlottak bántalmazása folytán szerezte.
- A sértett sérülése volt még a bal kéz V. ujján az alapperc kézháti és külső oldalán haránt irányú 2,5 cm hosszú, szabálytalan szélű és falú folytonosságmegszakadás, melynek belső része mélyre, a lágyrészekbe terjedt (nyomozati iratok 443. oldal).
- II.rendű és V.rendű vádlottak 1.sz.tanút a személyi szabadságától nem fosztották meg, őt cselekvésre nem kényszerítették.

Az így kiegészített, illetve helyesbített tényállás már mindenben megalapozott, mentes a Be. 352. § (2) bekezdésében felsorolt hiányosságoktól, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét ezen kiegészített, illetve helyesbített tényállás alapján bírálta felül a Be. 352. § (2) bekezdésének megfelelően.

Az elsőfokú bíróság széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le, melynek keretében feltárta a szükséges bizonyítékokat, s ezzel maradéktalanul eleget tett az ügyfelderítési kötelezettségének.

Rendkívül részletes, mindenre kiterjedő, a logika szabályainak is megfelelő, meggyőző indokát adta továbbá annak, hogy mely bizonyítékokat és miért fogadott, illetve vetett el, s hogy a tényállását mely bizonyítékokra alapította. Az elsőfokú bíróság indokaival a másodfokú bíróság a következő pontosításokkal egyetért:

- Az ítélet 30. oldal alulról 2. bekezdésében az egyik V. r. vádlott helyesen VI. r. vádlott.
- Az ítélet 104. oldalán megjelölt 2.sz. és 3. sz. tanúk nyomozati vallomása tartalmának az idézését a másodfokú bíróság mellőzi, hiszen - ahogyan azt az elsőfokú bíróság is helyesen észlelte - a vallomástételt a tárgyaláson megtagadták, így a nyomozati vallomásaik sem vehetők figyelembe.
- Az elsőfokú bíróság az ítélet 105. oldal 5. bekezdésében kifejti, hogy „arra nézve, hogy a vádlottak és a sértett között mi zajlott le a házban, hogyan kezdődött, hogyan folytatódott a sértett bántalmazása, közvetlen bizonyíték nincs, csak a vádlottak vallomásai állnak rendelkezésre, ezek a vallomások azonban lényeges részek tekintetében eltérnek egymástól, önmaguknak is ellentmondóak, így vallomásaiknak csak azokat a részeit fogadta el a bíróság, amelyek más bizonyítékokkal alátámasztottak, míg vallomásaiknak többi részét a bíróság elvetette”.

E körben - különös tekintettel 4.sz. és 5.sz. tanúk vallomásaira - meggyőző az elsőfokú bíróság azon érvelése, hogy a sértett bántalmazásában I.rendű vádlott is részt vett. Ezen

megalapozott következtetést erősíti egyébként II.rendű vádlott - tényállásban is írt - apjának történő azon közlése, hogy „megölték” a sértettet, mely többszám egyértelműen I.rendű és III.rendű vádlottakat jelenti. Annak azonban, hogy II.rendű vádlott megjelenését megelőzően I.rendű és III.rendű vádlottak közül a sértett mely sérülését melyikük okozta - éppen az ellentmondásos vallomásaikra figyelemmel - nincs kétséget kizáró bizonyíték, ezért csak annyi állapítható meg, hogy a sértettet mind I.rendű, mind III.rendű vádlott bántalmazta már II.rendű vádlott megérkezését megelőzően. Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy kétséget kizáró bizonyíték nyilvánvalóan nem lehet az, hogy az I. r. vádlott érdekében is állt a sértett halála, illetve az ölési szándékának hangoztatása, továbbá az I. és III. r. vádlottak fizikai állapotában megmutatkozó esetleges különbség sem.

- Az ítélet 141. oldal végén az elsőfokú bíróság rögzíti, hogy nem vált megállapíthatóvá, hogy IV.rendű vádlott tudata átfogta azt, hogy társai a sértettet milyen módon fogják megölni, ezért a mondat további részét a másodfokú bíróság mellőzi, mint ahogy az ítélet 143. oldal 1. bekezdéséből a VI. r. vádlott megjelölését.

I.rendű, II.rendű és IV.rendű vádlottak és a védőik által bejelentett felmentést célzó fellebbezéseikben új tény, illetve új bizonyítékot nem jelöltek meg, azok kizárólag az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységét támadják, melyek megalapozott tényállás esetén eredményre nem vezethettek, ugyanis az elsőfokú bíróság által mérlegelt bizonyítékoknak a másodfokú bíróság részéről történő eltérő értékelése törvényileg kizárt [Be. 351. § (1) bekezdés].

Okszerűen vont következtetést az elsőfokú bíróság valamennyi vádlott bűnösségére, és egyetlen pontosítással törvényes az általuk megvalósított bűncselekmények jogi minősítése is.

Az elsőfokú bíróság a cselekmények minősítése körében elfoglalt álláspontját és annak indokait a másodfokú bíróság - a már említett egyetlen kivétellel - mindenben osztja.

VI.rendű vádlottal kapcsolatosan az elsőfokú bíróság azt rögzíti, hogy „nem állapította meg, hogy VI.rendű vádlott a bűncselekmény tervezésében bármilyen szinten részt vett, ... és az egyszerű tudomásszerzés és a cselekményt megelőző egy-két órával történő segítség előzetes ígérete pedig nem alapozhatja meg az előre kiterveltség, mint minősítő körülmény megállapítását.” (ítélet 79. oldal). Ezen - egyébként helyes - indokolást a másodfokú bíróság kiegészíti a Büntető törvénykönyv kommentárjában is kifejtettekkel, nevezetesen hogy az előre kiterveltség megállapításához az szükséges, hogy az elkövető a végrehajtás helyét, idejét és módját előre átgondolja, a bűncselekmény véghezvitelét akadályozó, illetőleg azt segítő körülményeket felmérje, a lényeges előkészületi, elkövetési és az elkövetést követően jelentkező tényezőket számba vegye. Az előre kiterveltséget az emberölési cselekmény egyes részleteinek az átgondolása, a véghezvitel lényeges mozzanatainak bizonyos időn át történő fontolgatása, az elkövetés egyes szakaszait jellemző tényezők mérlegelése és általában a céltudatos, tervszerű magatartás jellemzi. Az előre kiterveltség lényegében az elkövetőben végbemenő pszichikai folyamat, amely felöleli az ölésre irányuló szándék kialakulásának, kifejlődésének és a végrehajtás körülményei kitervelésének a folyamatát is, amelynél alapvető feltétel, hogy a tudatában lejátszódjék a

cselekmény véghezvitele mellett és ellen szóló motívumok harca, amely feltétlenül meghatározott idő elteltét kívánja meg. Ezen kritériumok VI.rendű vádlott tekintetében nem állapíthatók meg, ezért az előre kiterveltség minősítő körülmény hiányát az elsőfokú bíróság helyesen észlelte.

Az elsőfokú bíróság nem tévedett akkor sem, amikor az elkövetői alakzatok vonatkozásában V.rendű vádlott magatartását fizikai (ítélet 147. oldal), míg VI.rendű vádlott cselekvőségét pszichikai bűnsegélyként értékelte (ítélet 148. oldal). Téves azonban e körben az elsőfokú bíróság IV.rendű vádlott tekintetében elfoglalt azon álláspontja, hogy „magatartása egyértelműen pszichikai bűnsegélyként értékelendő”. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a sértettet a vádlottak abban a tudatban kezdték el bántalmazni, hogy ittassága és kábult állapota miatt védekezni nem tud, s ezt az állapotát IV. r. vádlott tevőleges, egyenes szándékkal végrehajtott magatartás idézte elő (ítélet 145. oldal utolsó bekezdés). IV.rendű vádlott tehát azon túl, hogy vádlott-társai szándékát erősítette, konkrét cselekvőségével - a sértett védekezésre képtelen állapotba hozatalával - az alaphűncselekmény fizikai bűnsegédjévé vált.

Teljeskörűen tárt fel az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket, azonban a fiatalokú vádlottaknál a büntetlen előélet enyhítőkénti értékelését a másodfokú bíróság mellőzi.

Az elsőfokú bíróság a Btk. 37. §-ában írt büntetés céljait megfelelő nemű és mértékű, kellően differenciált szabadságvesztés büntetés, illetve közügyektől eltiltás mellékbüntetés összehatásával látta elérhetőnek, melyek meghatározásánál figyelemmel volt a vádlottak személyi társadalomra veszélyességére, az általuk megvalósított bűncselekmény tárgyi súlyára, a bűnösségük fokára és a büntetés kiszabásánál irányadó egyéb körülményekre is, melyek súlyosítására, sem azok enyhítésére a másodfokú bíróság alapot nem látott.

Az elsőfokú bíróság egyéb rendelkezései is törvényesek.

Az eddig kifejtettekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A vádlottak által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig - IV.rendű vádlott vonatkozásában 2010. október 4. napjáig - előzetes letartóztatásban töltött idejüknek a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe történő beszámítása a Btk. 99. §-án, míg a bűnügyi költségről szóló rendelkezés a Be. 381. § (1) bekezdésén alapszik.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság az általa megtartott tárgyalási határnapok között feltüntetni elmulasztotta a 2010. január 25. napi érdemi tárgyalást, melyet a másodfokú bíróság pótol.

Végül rögzítette még a másodfokú bíróság a III. r. vádlott megváltozott nevét is.

Debrecen, 2011. május 20.

Dr. Ficsór Gabriella sk. a tanács elnöke, Dr. Szabó József sk. a tanács tagja, előadó,
Dr. Diószegi Attila sk. a tanács tagja

Záradék:

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 7.Fk.406/2009/164. számú ítélete I.rendű, II.rendű, III.rendű, IV.rendű, V.rendű és VI.rendű vádlottakkal szemben a másodfokú bíróság végzésével a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2011. május 20.

. Ficsór Gabriella sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

- kiadó -